

и географски условия, Родопска всѣкога е влияла върху сждбата на народитѣ и държавитѣ на Старопланинския полуостровъ. Влизането и прекосването на тази много широка планинска маса отъ войски е било всѣкога трудно и невъзможно. Трѣбвало е преди всичко да се превзможватъ и надвиватъ прѣчкитѣ отъ естествени тѣснини при изхода въ полето на рѣкитѣ: Ели-дере, Вжча, Асеница (Асеновградската рѣка), Олудере — при Харманлий и Арда — отъ северъ, и Коручай, Места и др. — отъ югъ. Покрай това тѣзи тѣснини, както и другитѣ такива по долините въ вътрешността на планината, най-вече по течението и притоцитѣ на Арда, били завардени отъ силни крепости. Като е така, лесно е обяснимо, защо народитѣ и държавитѣ, които не сж могли да овладѣятъ тая планина, цѣла представляща естествена крепость, не сж могли да владѣятъ и долината на Марица и брѣговетѣ на Бѣло море, нито да установятъ трайно и спокойно сществуване. Вземете нашата история. Докато византийцитѣ владѣли Родопска,

Ученичка отъ с. Широка-лъжа —
Чепеларско.